

Garanční fond [1]

GF OCP byl zaveden do české legislativy od počátku roku 2001, a to formou novely již dříve existujícího a platného zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, a jejímž cílem bylo harmonizovat tuzemskou právní úpravu s požadavky Směrnice č. 97/9 Evropské unie o záručních systémech pro investory.

V podmínkách českého kapitálového trhu je tento záruční systém de facto systémem pojištění majetku (peněžních prostředků a investičních instrumentů) investorů – klientů – zákazníků, svěřeného obchodníkům s cennými papíry (bankovním i nebankovním) za účelem provedení investiční služby, a tvořící závazek obchodníků vůči uvedeným klientům.

Jde o systém pojištění investorů v případech, kdy obchodník s cennými papíry není z důvodů přímo souvisejících s jeho finanční situací schopen plnit své závazky vůči zákazníkům a že nejsou vyhlídky na to, že bude schopen tak učinit. Klíčová ustanovení první úpravy GF OCP ve výše uvedeném zákoně jsou:

- zákaznický majetek není součástí majetku obchodníka s cennými papíry;
- roční příspěvek do Fondu jsou povinni platit všichni obchodníci s cennými papíry ve výši 0,3 % hodnoty pojištěného zákaznického majetku, zjištěné jako aritmetický průměr hodnot tohoto majetku vykázaných v rozvaze obchodníka s cennými papíry ke konci posledního dne každého měsíce kalendářního roku;
- příspěvek do GF OCP je obchodník s cennými papíry povinen zaplatit nejpozději do 31. března následujícího roku;
- GF OCP poskytuje náhrady zákazníkům obchodníků s cennými papíry ve výši 90% hodnoty jejich veškerého (zákaznického) majetku, nejvýše však 400 000 CZK pro jednoho zákazníka u jednoho obchodníka s cennými papíry;
- jestliže prostředky GF OCP nepostačují k vyplacení náhrad, poskytne 50% potřebných prostředků do Fondu stát ve formě návratné finanční výpomoci a 50% potřebných peněžních prostředků si Fond obstará na finančním trhu.

Vzhledem k řadě nedostatků v praktické úpravě fungování Fondu byla iniciována další novela zákona o cenných papírech, která vstoupila v účinnost dne 12.července 2002. Uveřejněna byla ve Sbírce zákonů České republiky stejného dne (částka 114). Jde o zákon č. 308, kterým se mění zákon č. 15/1998 Sb., o Komisi pro cenné papíry ve znění pozdějších předpisů. Ve vztahu k ustanovením, týkajícím se GF OCP přinesla předmětná novela tyto hlavní změny:

- snížení výše příspěvků obchodníků s cennými papíry do GF OCP ze 0,3% hodnoty pojištěného zákaznického majetku na 0,01%;
- rozšíření základny pro výpočet příspěvku do GF OCP: tuto základnu tvoří majetek vykazovaný ne v rozvaze jako v předcházející právní úpravě, ale o majetek vykazovaný v účetnictví. Konkrétně to znamená majetek/ položky vykazované v rozvaze plus majetek/ položky vykazované v podrozvaze;
- zákaznickým majetkem nejsou peněžní prostředky zákazníka přijaté obchodníkem s cennými papíry, který je bankou nebo pobočkou

- zahraniční banky, a vedené jím na účtech pojištěných podle zákona č. 21/1992 Sb., o bankách ve znění pozdějších předpisů;
- náhrada z GF OCP se vztahuje též na pojištěný zákaznický majetek zákazníků z členských států Evropské unie nebo z jiných států tvořících Evropský hospodářský prostor.

Od 1.5. 2004, tj. k datu vstupu smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii vstoupil v platnost zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu. Ze stávajícího zákona o cenných papírech převzal veškerá ustanovení o GF OCP s následujícími změnami:

- minimální roční příspěvek obchodníka s cennými papíry činí nejméně 10 000 CZK;
- náhrada zákazníkovi obchodníka s cennými papíry v případě, kdy obchodník s cennými papíry není z důvodů přímo souvisejících s jeho finanční situací schopen plnit své závazky, se poskytuje jako v předcházející právní úpravě ve výši 90% zákaznického majetku, může však dosáhnout korunové částky až do výše ekvivalentu 20 000 EUR pro jednoho zákazníka u jednoho obchodníka s cennými papíry;
- v případě, že prostředky GF OCP nepostačují k vyplacení náhrad pro zákazníky insolventních obchodníků s cennými papíry, fond si potřebné peněžní prostředky musí obstarat pouze na finančním trhu. Předcházející právní úprava, která umožňovala GF OCP si formou návratné pomoci vypůjčit až 50% potřebných prostředků u státu, byla zrušena;
- zahraniční osoba, která poskytuje investiční služby v České republice a je účastníkem záručního systému osob poskytujících investiční služby ve státě, ve kterém má své sídlo a skutečné sídlo, se nemusí účastnit záručního systému zabezpečeného GF OCP;
- zahraniční osoba, která poskytuje investiční služby v České republice a není účastníkem záručního systému osob poskytujících investiční služby ve státě, ve kterém má své sídlo a skutečné sídlo, se účastní záručního systému zabezpečeného Garančním fondem za stejných podmínek jako tuzemští obchodníci s cennými papíry.

Více informací lze nalézt na oficiálních stránkách [Garančního fondu obchodníků s cennými papíry](#) [2].

[Mapa serveru](#)

© ČBA 2019, created by [CZI](#), s.r.o., Design www.grafite.cz, Všechna práva vyhrazena.

URL zdroje: <https://www.czech-ba.cz/cs/aktivity/ochrana-spotrebitele/garancni-fond>

Odkazy

[1] <https://www.czech-ba.cz/cs/aktivity/ochrana-spotrebitele/garancni-fond>

[2] <http://www.gfo.cz/>